

mr. J.L. Driessen, voorzitter

ir. A.A.M. Bexkens

ir. B.L. van Soest

ir. P.C.A. de Haas, secretaris

Advies *ex artikel 84 Rijksoctrooiwet 1995*

Betr.: Nederlands octrooi 1017265

Verzoekster: River Hopper B.V. te Zwijndrecht

Gemachtigde: ir. H.A. Witmans, octrooigemachtigde te Arnhem

Octrooihoudster: Stichting Sangria te Hulst

Gemachtigde: ir. Y.G. Groeneveld, octrooigemachtigde te Den Haag en prof. mr.
W.A. Hoyng, advocaat te Amsterdam

1. Het geding

Verzoekster (hierna "River Hopper") heeft op 26 maart 2004 een verzoekschrift met bijlagen ingediend met het verzoek een advies volgens artikel 84 van de Rijksoctrooiwet 1995 (hierna "ROW 1995") uit te brengen omtrent de toepasselijkheid van de in artikel 75, lid 1 ROW 1995 genoemde
5 nietigheidsgronden op Nederlands octrooi 1017265.

Octrooihoudster (hierna "Sangria") heeft bij brief van 13 mei 2004 gebruik gemaakt van de gelegenheid om een schriftelijke reactie op het verzoekschrift in te dienen. Vervolgens heeft de gemachtigde van Sangria bij brief van 27 juli 2004 stukken uit de kortgeding-procedure tussen partijen overgelegd, tezamen met een alternatieve conclusie 1, met het verzoek daarover te adviseren
10 indien het Bureau zou adviseren dat conclusie van het octrooi vernietigbaar is.

River Hopper heeft voorts op 30 juli 2004 nog een publicatie d.d. 3 maart 2000 en op 4 augustus 2004 een compleet exemplaar van het afstudeerrapport van ir. A.W.F. Corver getiteld "Palletvervoer via de binnenvaart" met enkele kleurenfoto's toegezonden. Kopieën van de stukken zijn telkens aan de wederpartij gezonden.

Tijdens de hoorzitting op 3 augustus 2004 hebben partijen hun standpunt doen bepleiten: River Hopper bij monde van haar gemachtigde en Sangria bij monde van prof. mr. W.A. Hoyng. De gemachtigde van River Hopper was vergezeld van de mevr. ir. J. de Vries, octrooigemachtigde en de heren R.F. Zimmerman en mr. D.J.R.M. Braakenburg. De gemachtigde van River Hopper en de
5 gemachtigde van Sangria hebben beiden ter zitting exemplaren van hun pleitnota overgelegd.

De inhoud van de hiervoor genoemde stukken dient als hier ingelast te worden beschouwd.

2. De feiten

10 Sangria is rechthebbende op Nederlands octrooi 1017265 voor een *“Inrichting voor het opslaan van voorwerpen, in het bijzonder beladen pallets, in een schip en voor het laden en lossen van die voorwerpen”*, dat met dagtekening 2 augustus 2002 voor de duur van twintig jaren is verleend op een aanvraag ingediend op 1 februari 2001.

Het octrooi bevat 5 conclusies. Conclusie 1 luidt als volgt:

15 *“Inrichting voor het opslaan van voorwerpen, in het bijzonder beladen pallets, in een schip en voor het laden en lossen van die voorwerpen in respectievelijk uit het schip, omvattende: ten minste twee zich in de lengterichting van het schip binnen dat schip uitstrekkende stellingen (3,4), welke stellingen elk bestaan uit een aantal rijen naast en boven elkaar aangebrachte, door motoren aan te drijven opslagtransporteurs (2), een tussen genoemde stellingen aangebrachte zich dwars op*
20 *de langsrichting van het schip uitstrekkende lifteenheid (5) om voorwerpen verticaal te verplaatsen, welke lifteenheid ten minste één verticaal verplaatsbaar steunvlak heeft voorzien van eerste transportmiddelen (10, 11) voor vervoer van voorwerpen in hoofdzaak horizontaal en dwars op de*
30 *langsrichting van het schip, en van tweede transportmiddelen (9) voor vervoer van voorwerpen in hoofdzaak horizontaal en evenwijdig aan de langsrichting van het schip, middelen (14) om genoemde*
40 *eerste en tweede transportmiddelen (10, 11, 9) zodanig over relatief kleine afstand ten opzichte van*
45 *elkaar te verplaatsen dat zich op het steunvlak bevindende voorwerpen naar keuze door de eerste of*
50 *de tweede transportmiddelen vervoerd kunnen worden, en middelen (15) om het steunvlak verticaal te*
55 *verplaatsen naar keuze vóór elk van de etages van de stellingen (3, 4) of vóór een transportmiddel*
60 *tussen wal en schip”.*

3. Door River Hopper aangevoerde nietigheidsgronden

River Hopper heeft in het verzoekschrift gesteld dat het Nederlands octrooi 1017265 dient te worden vernietigd wegens gebrek aan nieuwheid en gebrek aan inventiviteit (art. 75, lid 1a ROW 1995), en wegens het ontbreken van een beschrijving van de uitvinding die zodanig duidelijk is dat een
35 deskundige deze kan toepassen (art. 75, lid 1b ROW 1995).

3.1 Nieuwheids- en inventiviteitsbezwaar

3.1.1 Conclusie 1

River Hopper heeft gesteld dat conclusie 1 van het octrooi zoals verleend niet nieuw is ten opzichte van de inhoud van afstudeerrapport van A.W.F. Corver getiteld “Palletvervoer via de binnenvaart” dat in augustus 2000 openbaar bekend zou zijn geworden. Daarbij heeft River Hopper aangegeven dat alle maatregelen van conclusie 1 bekend zijn uit dit afstudeerrapport, doch met name over de maatregel dat de inrichting omvat “*middelen (14) om genoemde eerste en tweede transportmiddelen (10, 11, 9) zodanig over relatief kleine afstand ten opzichte van elkaar te verplaatsen dat zich op het steunvlak bevindende voorwerpen naar keuze door de eerste of de tweede transportmiddelen vervoerd kunnen worden*” opgemerkt dat dit een maatregel (de toepassing van zogenaamde *wisselstukken*) betreft die behoort tot de algemene vakkennis van de gemiddelde vakman in de transporttechniek, waartoe tevens wordt verwezen naar het handboek van *Dubbel Taschenbuch für den Maschinenbau (1997)* blz. U75 Bild 23c.

Daarnaast is gesteld dat conclusie 1 in ieder geval uitvindingshoogte mist ten opzichte van het afstudeerrapport in combinatie met *Dubbel*, dan wel in combinatie met standaard verkrijgbare wisselstukken, resp. haakse overzetters.

Ook op grond van een aantal andere overgelegde stukken ontbeert conclusie 1 naar de opvatting van River Hopper nieuwheid en inventiviteit.

3.1.2 Conclusie 2

Ook de maatregel volgens conclusie 2 is volgens River Hopper reeds getoond in het afstudeerrapport.

3.1.3 Conclusies 3-5

Ten aanzien van de conclusies 3-5 heeft River Hopper betoogd dat de materie daarvan voor de hand liggend was op grond van het meergenoemde afstudeerrapport en Nederlands octrooi 1008004.

3.2 Nawerkbaarheid

Volgens River Hopper is aan de voorwaarde van artikel 75, lid 1b Row 1995 niet voldaan nu niet is beschreven in het octrooischrift hoe het transport tussen wal en schip dient plaats te vinden.

4. Het verweer van Sangria

4.1 Nieuwheids- en inventiviteitsbezwaar

4.1.1 Conclusie 1

Sangria trekt in het verweerschrift allereerst de openbare bekendheid van het afstudeerrapport van A.W.F. Corver in twijfel.

Voorts geeft Sangria aan dat in ieder geval de toepassing van “*middelen (14) om genoemde eerste en tweede transportmiddelen (10, 11, 9) zodanig over relatief kleine afstand ten opzichte van elkaar te verplaatsen dat zich op het steunvlak bevindende voorwerpen naar keuze door de eerste of de tweede*”

transportmiddelen vervoerd kunnen worden” niet bekend is uit het afstudeerrapport en evenmin voor de hand lag op grond van de genoemde publicaties.

4.2 Nawerkbaarheid

Ten aanzien van de nawerkbaarheid wordt in het verweer kort opgemerkt dat een vakman geen enkel
5 probleem zal hebben om het transport tussen schip en wal te doen plaatsvinden.

5. Hulpverzoek van Sangria

In het hulpverzoek van 27 juli 2004 heeft Sangria herziene conclusies 1-5 voorgelegd, met het verzoek
10 ook hierover advies uit te brengen indien het Bureau van opvatting zou zijn dat conclusie 1 volgens het octrooi vernietigbaar zou zijn.

Ter zitting heeft de gemachtigde van Sangria verklaard dat de rechten van het octrooi zullen worden beperkt – middels het depot van een akte tot gedeeltelijke afstand – tot de inhoud van de conclusies volgens het hulpverzoek, indien het Bureau tot vernietiging van het octrooi zoals verleend zou
15 adviseren.

De gemachtigde van River Hopper heeft daarop verklaard te kunnen instemmen met de bespreking van en advisering over het hulpverzoek, op voorwaarde dat daarin tijdens de behandeling geen verdere wijzigingen of toevoegingen worden aangebracht. Namens Sangria is toegezegd dat de strekking van het hulpverzoek niet zal worden gewijzigd, met een voorbehoud ten aanzien van kleine wijzigingen. Nu partijen aldus tot overeenstemming zijn gekomen, heeft het Bureau partijen over zowel de
20 geoctrooieerde conclusies, als de conclusies volgens het hulpverzoek gehoord, en zal zo nodig over beide advies uitbrengen.

6. Advies van het Bureau

6.0 Inleidende opmerkingen

25 Ter zitting heeft de gemachtigde van Sangria verklaard er mee in te stemmen dat het Bureau er in het advies veronderstellenderwijs van uit gaat dat het afstudeerrapport van A.W.F. Corver getiteld “Palletvervoer via de binnenvaart” ten tijde van de indiening van de aanvraag die heeft geleid tot octrooi 1017265 openbaar bekend was. Daarbij werd echter het recht voorbehouden in de inbreukprocedure voor de rechtbank deze openbare bekendheid alsnog te bestrijden.

30

6.1 Nawerkbaarheid

Het Bureau zal uit doelmatigheidsoverwegingen eerst het bezwaar van River Hopper behandelen betreffende het ontbreken van een zodanige beschrijving van de uitvinding dat de deskundige deze kan toepassen. Dit bezwaar betreft immers zowel het octrooi zoals verleend, als het octrooi beperkt tot
35 de rechten in het hulpverzoek.

6.1.1 Volgens River Hopper zijn er tijdens het transport van goederen tussen een schip en de wal een tweetal problemen die opgelost moeten worden, wil de in het octrooi beschreven inrichting kunnen werken. Dit zijn achtereenvolgens het probleem van deining van het schip ten opzichte van de kade en het probleem van hoogtevariatiën als gevolg van toe- of afnemende belading van het schip. In de beschrijving van het octrooi is niet vermeld hoe deze problemen worden opgelost, zodat er naar de mening van River Hopper geen sprake is van een duidelijke, volledige en daarmee nawerkbare beschrijving van de uitvinding.

Het Bureau wijst er in dit verband op dat een octrooi vernietigbaar is voor zover het octrooischrift niet een beschrijving bevat van de uitvinding, die zodanig duidelijk en volledig is dat een deskundige deze uitvinding kan toepassen. Ook al zou de in het octrooi omschreven uitvinding het nadeel hebben dat deining en hoogtevariatiën van het schip ten opzichte van de kade niet – of onvoldoende – worden gecompenseerd, oftewel dat de uitvinding niet – of niet goed – zou werken, dan raakt dit de nawerkbaarheid van de uitvinding als zodanig niet. Het onderwerp van het octrooi (de uitvinding) betreft immers niet het compenseren of overbruggen van deining en hoogtevariatiën tussen het schip en de kade, maar het veilig en efficiënt opslaan van voorwerpen in een schip alsmede het met grote snelheid laden en lossen. Het oplossen van eventuele problemen ten aanzien van het compenseren of overbruggen van deining en hoogtevariatiën tussen het schip en de kade betreft een ander onderwerp, dan waarop het octrooi betrekking heeft. Deze mogelijke problemen raken de nawerkbaarheid van de onderhavige uitvinding niet.

Het bezwaar gebaseerd op artikel 75, lid 1b Row 1995 acht het Bureau ongegrond.

6.2 Conclusies als verleend

6.2.1 Conclusie 1

6.2.1.1 Nieuwheid

Het Bureau acht van de in het geding zijnde publicaties het meergenoemde afstudeerrapport van A.W.F. Corver (hierna D2) de meest nabij gelegen stand van de techniek. Hoewel ook een door River Hopper in het verzoek als nieuwheidsbezwarend gepresenteerde offerte van Compact Stelling B.V. aan de heer Pierre Oom (hierna D10) een tussen stellingen aangebrachte zich dwars op de langsrichting van het schip uitstreckende lifteenheid beschrijft, is uit D2, in tegenstelling tot D10, bovendien nog bekend dat de lifteenheid is voorzien van tweede transportmiddelen voor vervoer van voorwerpen horizontaal en evenwijdig aan de langsrichting van het schip.

Naar de mening van River Hopper mist conclusie 1 nieuwheid ten opzichte van D2, omdat alle maatregelen van conclusie 1 bekend, of direct en ondubbelzinnig afleidbaar zijn uit dit afstudeerverslag. Sangria heeft betoogd dat uit D2 niet bekend of afleidbaar is, dat de daarin getoonde lifteenheid is voorzien van middelen om eerste en tweede transportmiddelen zodanig over relatief

kleine afstand ten opzichte van elkaar te verplaatsen dat zich op een steunvlak bevindende voorwerpen naar keuze door de eerste of de tweede transportmiddelen vervoerd kunnen worden (in het verzoekschrift en hierna aangeduid als *maatregel 1h*). Dat uit D2 de overige maatregelen van conclusie 1 bekend zijn heeft Sangria niet betwist.

5 Met betrekking tot *maatregel 1h* heeft River Hopper uiteengezet dat op blz. 13 en 14 (figuur 3-8) van D2 staat beschreven, dat pallets die zich op de palletheffer (oftewel lifteenheid) bevinden, in twee richtingen loodrecht op elkaar kunnen worden getransporteerd, en dat de palletheffer daartoe uitgerust is met zogenaamde wisselstukken, die op blz. 71 (figuur 2) en 72 nader gespecificeerd zijn. Onder verwijzing naar het handboek van *Dubbel* (hierna D4), figuur 23c, stelt River Hopper dat het tot de
10 algemene vakkennis van de gemiddelde vakman in de transporttechniek behoort, dat een zogenaamd *wisselstuk* dat over de beschreven functies beschikt voorzien is van de middelen conform maatregel 1h.

Het Bureau is daarentegen van oordeel dat een deskundige op het gebied van de transporttechniek ten tijde van de octrooiaanvraag voor het door de eerste of de tweede transportmiddelen vervoerd kunnen
15 worden van voorwerpen, ook – op grond van zijn algemene vakkennis – beschikte over andere dan de uit D4, figuur 23c bekende verplaatsingsmiddelen, die de eerste en tweede transportmiddelen over relatief kleine afstand ten opzichte van elkaar kunnen verplaatsen. De deskundige zou na lezing van D2 nog kunnen en moeten kiezen uit een – weliswaar beperkt – aantal bekende alternatieven. In D2 lag daarom voor de deskundige niet onmiddellijk opgesloten dat de daarin getoonde lifteenheid
20 voorzien is van middelen om eerste en tweede transportmiddelen ten opzichte van elkaar te verplaatsen zoals bedoeld in de maatregel 1h.

Het Bureau is dan ook van opvatting dat conclusie 1 voldoet aan de eis van nieuwheid ten opzichte van D2.

25 6.2.1.2 Inventiviteit

In verband met de uitvindingshoogte van de maatregelen van conclusie 1 heeft River Hopper in haar verzoekschrift allereerst gewezen op de combinatie van D2 met D4. Tijdens de hoorzitting heeft de gemachtigde van Sangria beargumenteerd dat D2 niet aangeeft hoe het daarin getoonde *wisselstuk* werkt, en dat uit de praktijk blijkt dat ten tijde van de indiening van de octrooiaanvraag niemand tot
30 de oplossing volgens het octrooi was gekomen, ondanks dat daar behoefte aan bestond en er intensief naar werd gezocht. Volgens Sangria is de reden daarvoor, dat er niemand op het idee gekomen is om de uit het handboek D4 bekende techniek toe te passen *op liften in schepen* voor het opslaan, inladen en uitladen van pallets. Noch in D4 noch in de overige in het geding gebrachte publicaties werd de toepassing van de daarin getoonde wisselstukken op een lifteenheid resp. op een schip getoond. De
35 bewering dat het geoctrooierde voor de hand ligt, is volgens acht Sangria dan ook wijsheid achteraf.

Het Bureau deelt deze opvatting van Stichting Sangria niet. De toepassing van maatregel 1h bij de inrichting volgens D2 betekende voor een vakman slechts een keuze uit een beperkt aantal mogelijkheden, die alle tot zijn algemene vakkennis behoorden. Dat de maatregel 1h tot de kennis van een vakman op het gebied van transporttechniek behoorde, blijkt zonder meer uit het handboek D4, waarin in figuur 23c verplaatsingsmiddelen (“Rahmen 2”; “Hydraulikzylinder 3”) worden getoond om de eerste en tweede transportmiddelen zodanig over relatief kleine afstand ten opzichte van elkaar verplaatsen, dat voorwerpen naar keuze door de eerste of de tweede transportmiddelen vervoerd kunnen worden.

De gemachtigde van Sangria heeft nog betoogd dat hetgeen in D4 is getoond niet geschikt is om toegepast te worden op een lift. De omhoog en omlaag te brengen transportmiddelen strekken zich naar zijn opvatting uit over zowel de hoofdbaan als de aftakbaan. Dit betekent dat bij toepassing hiervan bij de lifteenheid volgens D2 de uitstekende transportmiddelen zullen interfereren met de stellingen resp. de stellingen op afstand van de lift gebouwd moeten worden, hetgeen extra ruimte vereist.

Naar het oordeel van het Bureau echter spelen de vorm en de dimensies van de transportmiddelen bij D4 – en het al of niet uitsteken daarvan – geen rol bij de vaststelling dat dit soort verplaatsingsmiddelen, die immers het verschil vormen tussen conclusie 1 en het bekende uit D2, tot de algemene kennis van de vakman behoren. Deze algemeen bekende verplaatsingsmiddelen kan de vakman zonder dat hij daarbij enige moeilijkheid behoeft te overwinnen toepassen bij de lifteenheid volgens D2, en deze toepassing leidt tot de inrichting volgens conclusie 1. Naar de opvatting van het Bureau is hier geen sprake van een bijzondere, en daarom inventieve, keuze uit de ter beschikking staande *wisselstukken*.

Conclusie 1 acht het Bureau daarom niet inventief.

6.2.2 Inventiviteit van de conclusies 2-5

De maatregelen volgens *conclusie 2*, dat de eerste transportmiddelen bestaan uit een aandrijfbare rollenbaan, en de tweede transportmiddelen bestaan uit een aantal evenwijdige transportkettingen, zijn beide bekend uit D2, blz. 71, figuur 2. Conclusie 2 voldoet daarom evenmin aan de eis van inventiviteit, zoals overigens ook niet is bestreden.

Conclusie 3 omvat een aantal maatregelen betreffende zich dwars op de opslagtransporteurs uitstreckende transportbanen met op elk daarvan een verplaatsbare wagen. Met River Hopper is het Bureau van oordeel dat deze maatregelen op zichzelf bekend zijn uit Nederlands octrooi 1008004 (hierna D18), dat betrekking heeft op een stelling voor het opslaan van voorwerpen. In de inleiding van het octrooi van Sangria (blz. 1, regel 28 – blz. 2, regel 2) wordt vermeld dat met het geheel van de maatregelen volgens *conclusie 3* wordt bereikt, dat voorwerpen ook tijdens de vaart van het schip

gesorteerd kunnen worden. Op blz. 4 van D18 wordt eveneens beschreven dat de genoemde maatregelen een sorteermogelijkheid opleveren. Daarom ligt de toepassing van deze maatregelen bij de inrichting volgens D2, voor een vakman die deze inrichting wil voorzien van een sorteermogelijkheid, voor de hand.

5 In conclusie 3 resteert hierna de maatregel, dat de lifteenheid twee naast elkaar opgestelde verticaal verplaatsbare liften heeft. Tijdens de hoorzitting is namens Sangria beaamd dat het voordeel van de mogelijkheid tot sorteren ook reeds bereikt wordt met een lifteenheid die uit een enkele lift bestaat, en dat door toepassing van twee liften alleen beter gesorteerd kan worden. Naar het oordeel van het Bureau levert de verdubbeling van het aantal liften niet meer voordeel op dan daarvan te verwachten
10 valt.

Op grond van het vorenstaande komt het Bureau tot de slotsom dat conclusie 3 inventiviteit ontbeert.

De maatregelen van de *conclusies 4 en 5*, betreffen een op de kade staande bufferstelling. Deze zijn alle op zichzelf bekend uit D18. De toepassing van deze bufferstelling bij de inrichting op het schip is
15 naar het oordeel van het Bureau niet inventief. De conclusies 4 en 5, die overigens niet afzonderlijk zijn verdedigd, zijn vernietigbaar.

6.2.3 Slotsom

De conclusies van het octrooi zoals verleend zijn naar de opvatting van het Bureau vernietigbaar.
20

6.3 De conclusies volgens het hulpvoorstel

6.3.0 Inleiding

Conclusie 1 volgens het hulpverzoek luidt als volgt:

*Inrichting voor het opslaan van voorwerpen, in het bijzonder beladen pallets, in een schip en voor het
25 laden en lossen van die voorwerpen in respectievelijk uit het schip, omvattende:*

- *ten minste twee zich in lengte richting van het schip binnen dat schip uitstreckende stellingen (3, 4), welke stellingen elk bestaan uit een aantal in rijen naast en boven elkaar aangebrachte, door motoren aan te drijven opslagtransporteurs (2);*
- *een tussen genoemde stellingen aangebrachte zich dwars op de langsrichting van het schip
30 uitstreckende lifteenheid (5) om voorwerpen verticaal te verplaatsen, welke lifteenheid tenminste een verticaal verplaatsbaar steunvlak heeft voorzien van eerste transportmiddelen (10, 11) voor vervoer van voorwerpen in hoofdzaak horizontaal en dwars op de langsrichting van het schip, en van tweede transportmiddelen (9) voor vervoer van voorwerpen in hoofdzaak horizontaal en evenwijdig aan de langsrichting van het schip, en
35*
- *middelen (15) om het steunvlak verticaal te verplaatsen naar keuze voor elk van de etages van de stellingen (3, 4) of voor een transportmiddel tussen wal en schip,*

met het kenmerk,

dat de tweede transportmiddelen bestaan uit, per rij van naast elkaar gelegen opslagtransporteurs (2), een paar van twee evenwijdige transportkettingen (9) die tussen de eerste transportmiddelen (10, 11) en evenwijdig aan de langsrichting van het schip verlopen, waarbij de telkens tussen elk genoemd paar transportkettingen (9) gelegen gedeeltes van de eerste transportmiddelen separaat aandrijfbaar zijn en waarbij zich tussen de separaat aandrijfbare gedeeltes van de eerste transportmiddelen bij voorkeur niet aangedreven rollen (11) bevinden; en dat de inrichting verder omvat middelen (14) om genoemde eerste en tweede transportmiddelen (10, 11, 9) zodanig over relatief kleine verticale afstand ten opzichte van elkaar te verplaatsen tussen een eerste stand en een tweede stand dat zich op het steunvlak bevindende voorwerpen naar keuze door de eerste of tweede transportmiddelen vervoerd kunnen worden, waarbij in de eerste stand het bovenpart van de transportkettingen (9) op ongeveer hetzelfde niveau ligt als en aansluit op het bovenpart van de opslagtransporteurs (2) van de stellingen (3, 4) doch boven het niveau van het draagvlak van de eerste transportmiddelen (10, 11) ligt, en waarbij in de tweede stand het bovenpart van de transportkettingen (9) onder het niveau van het draagvlak van de eerste transportmiddelen (10, 11) ligt.

6.3.0.1 Wijziging van kennelijke vergissingen

Alvorens in te gaan op de tijdens de hoorzitting aangevoerde bezwaren van River Hopper ten aanzien van het hulpverzoek, merkt het Bureau I. E. het volgende op:

Bij de beoordeling van het hulpverzoek na de hoorzitting mede naar aanleiding van deze bezwaren, heeft het Bureau vastgesteld dat er in de redactie van conclusie 1 van het hulpverzoek een aantal onduidelijkheden schuilen, die het hulpverzoek minder begrijpelijk maken. Het gaat met name om de volgende maatregelen in conclusie 1:

“dat de tweede transportmiddelen bestaan uit, per rij van **naast** elkaar gelegen opslagtransporteurs (2), een paar van twee evenwijdige transportkettingen (9) die tussen de eerste transportmiddelen (10,11) en evenwijdig aan de langsrichting van het schip verlopen,” (deze maatregel zal overeenkomstig de pleitnota van de gemachtigde van River Hopper hierna worden aangeduid met 1j); en

“waarbij de telkens **tussen elk genoemd paar transportkettingen** (9) gelegen gedeeltes van de eerste transportmiddelen separaat aandrijfbaar zijn” (deze maatregel zal hierna worden aangeduid met 1k).

Hoewel partijen zich tijdens de hoorzitting niet over deze onduidelijkheden hebben uitgelaten, zal voor een zinvolle bespreking van het hulpverzoek de tekst van conclusie 1 worden gewijzigd, zoals het Bureau begrijpt dat deze is bedoeld. Naar de opvatting van het Bureau zal ook elke deskundige lezer de conclusie aldus begrijpen.

De maatregelen 1j en 1k zoals het Bureau deze zal beoordelen zijn hieronder weergegeven, waarbij de wijzigingen **vet** zijn aangeduid.

maatregel 1j: “dat de tweede transportmiddelen bestaan uit, per rij van **boven** elkaar gelegen opslagtransporteurs (2), een paar van twee evenwijdige transportkettingen (9) die tussen de eerste transportmiddelen (10,11) en evenwijdig aan de langsrichting van het schip verlopen,”;

maatregel 1k: “waarbij de telkens tussen **twee transportkettingen van elk genoemd paar transportkettingen (9)** gelegen gedeeltes van de eerste transportmiddelen separaat aandrijfbaar zijn”.

6.3.0.2. Dekking van het onderwerp van het octrooi door de inhoud van de ingediende aanvraag (art. 75, lid 1(c) ROW 1995)

River Hopper heeft ter zitting gesteld dat in de oorspronkelijke ingediende aanvraag de basis ontbreekt voor de wijzigingen door Sangria aangebracht in conclusie 1 van het hulpverzoek – in haar aanvullende pleitnota onderverdeeld in maatregelen 1j t/m 1m. Zij baseert haar mening op de volgende argumenten:

1. De formulering van de maatregel 1j (zie hiervoor) is onduidelijk en vindt geen steun in de oorspronkelijke aanvraag omdat daarin niet is geopenbaard dat “de tweede transportmiddelen bestaan uit, per rij van naast elkaar gelegen opslagtransporteurs (2), een paar van twee evenwijdige transportkettingen (9)”.
2. Van maatregel 1k (zie hiervoor) openbaart de oorspronkelijke aanvraag niet dat “telkens tussen elk genoemd paar transportkettingen (9) gelegen gedeeltes van de eerste transportmiddelen separaat aandrijfbaar zijn”.
3. In de maatregel “waarbij zich tussen de separaat aandrijfbare gedeeltes van de eerste transportmiddelen bij voorkeur niet aangedreven rollen (11) bevinden” (hierna maatregel 1i) is niet duidelijk is waar de woorden “bij voorkeur” naar verwijzen; naar “rollen” of naar “niet aandrijfbare”.
4. De materie van de maatregelen 1j en 1k en van de maatregel “waarbij in de eerste stand het bovenpart ..... van de eerste transportmiddelen ligt.” (de laatste maatregel van conclusie 1 van het hulpverzoek, hierna aangeduid als maatregel 1m) is in de oorspronkelijke stukken slechts op basis van rollen geopenbaard en niet op basis van de veel algemenere term “eerste transportmiddelen”.

Het Bureau acht deze bezwaren niet gegrond. De maatregelen 1j en 1k – gelezen zoals hierboven weergegeven – vinden wel steun in de oorspronkelijke stukken: zie met name figuur 2 en blz. 3, de regels 11-24.

Naar aanleiding van de vraag van River Hopper welke gedeeltes van de eerste transportmiddelen separaat aandrijfbaar zijn, merkt het Bureau op dat uit figuur 2 duidelijk blijkt dat met “een paar van

twee evenwijdige transportkettingen” twee transportkettingen 9 worden bedoeld, die beide in het verlengde van een zelfde opslagtransporteur 2 liggen.

De woorden “bij voorkeur” in de maatregel 1l betekenen overigens dat deze maatregel niet noodzakelijk is voor het toepassen van de uitvinding. In het algemeen gesproken geldt dat een
 5 conclusie met de zinsnede “bij voorkeur” dezelfde strekking heeft, als in het geval de maatregel waar deze voorkeur betrekking op heeft, daarin niet was opgenomen. Daarmee wordt geen afbreuk gedaan aan de duidelijkheid van de maatregel, zoals door River Hopper naar voren is gebracht. Op blz. 3, de regels 19-20 van de oorspronkelijke stukken wordt een uitvoeringsvorm beschreven, waarbij zich
 10 tussen de separaat aandrijfbare gedeeltes van de eerste transportmiddelen niet aangedreven rollen bevinden, terwijl de oorspronkelijke hoofdconclusie niet tot dergelijke niet aangedreven rollen is beperkt. De maatregel 1l vindt daarom voldoende basis in de oorspronkelijke stukken.

Het argument van River Hopper dat de materie van de maatregelen 1j, 1k en 1m in de oorspronkelijke stukken slechts op basis van rollen is geopenbaard en niet op basis van de veel algemenere term “eerste transportmiddelen” wordt door het Bureau evenmin gedeeld. Weliswaar worden de
 15 maatregelen 1j, 1k en 1m in de oorspronkelijke stukken genoemd in het kader van de beschrijving van een eerste uitvoeringsvorm die voorzien is van transportrollen, maar in de oorspronkelijke hoofdconclusie wordt consequent de term “eerste transportmiddelen” gebruikt, zodat uit de oorspronkelijke stukken voldoende duidelijk blijkt dat de uitvinding niet beperkt is tot de uitvoeringsvorm met rollen, en dat de maatregelen die genoemd zijn in relatie tot een uitvoeringsvorm
 20 met rollen even zo goed genoemd hadden kunnen zijn in relatie tot een uitvoeringsvorm met equivalente transportmiddelen, zoals bijvoorbeeld transportbanden.

6.3.1 Nieuwheid en inventiviteit

6.3.1.1 Conclusie 1

25 A Nieuwheid

Nu zoals hierboven toegelicht de nieuwheid van conclusie 1 van het octrooi als verleend is vastgesteld, en conclusie 1 van het hulpverzoek dezelfde maatregelen omvat, nog aangevuld met de maatregelen 1j t/m 1k, staat tevens de nieuwheid van conclusie 1 van het hulpverzoek vast, en is een verdere toelichting daarop overbodig.

30 B Inventiviteit

Het kenmerk van conclusie 1 van het hulpverzoek zoals ingediend kan worden onderverdeeld in de deelmaatregelen 1h, 1j, 1k, 1l, en 1m, zoals hiervoor aangeduid. Conclusie 1 onderscheidt zich naar het oordeel van het Bureau door de maatregelen 1h, 1k en 1m van de inrichting bekend uit D2.

Ter toelichting op dat oordeel wordt het volgende opgemerkt:

35 maatregel 1h: dat de maatregel 1h niet bekend is uit D2 is hierboven reeds aangegeven;

maatregel 1j: maatregel 1j is naar het oordeel van het Bureau bekend uit D2, blz. 13, laatste alinea t/m blz. 15, en figuur 2 op blz. 71. Per rij van boven elkaar gelegen opslagtransporteurs van de stelling, in de figuren 3-8 en 3-9 aangegeven als “doorvoerstelling”, is op de lifteenheid – in D2 palletheffer genoemd – een wisselstuk aangebracht met tweede transportmiddelen, die blijkens figuur 2 op blz. 72 bestaan uit een paar van twee evenwijdige transportkettingen, die tussen de eerste transportmiddelen en evenwijdig aan de langsrichting van het schip verlopen;

maatregel 1k: deze maatregel is uit D2 niet bekend. Over de aandrijving van de eerste transportmiddelen wordt in D2 niet gesproken;

maatregel 1l: in de huidige formulering mist maatregel 1l, zoals hierboven reeds uiteengezet, betekenis en kan achterwege blijven. Deze maatregel levert derhalve geen onderscheid met de inrichting bekend uit D2;

maatregel 1m: van maatregel 1m komen in D2 noch de in genoemde eerste en tweede stand van de eerste en tweede transportmiddelen ten opzichte van elkaar, noch de daarbij horende niveau's van het bovenpart van de transportkettingen aan de orde. Maatregel 1m kan dus als een nieuwe maatregel worden aangemerkt.

Ter beantwoording van de vraag of er sprake is van uitvindingshoogte moet voorts worden bepaald en of een deskundige, ter verbetering van de uit D2 bekende inrichting, met in acht neming van de stand van de techniek zonder meer de maatregelen 1h, 1k en 1m zou hebben toegepast.

Bij de bespreking van conclusie 1 zoals verleend is reeds vastgesteld dat dit voor de *maatregel 1h* zeker geldt, zodat deze maatregel niet inventief is.

Ten aanzien van *maatregel 1k* merkt het Bureau op dat uit D4 (zie figuur 20) op zichzelf slechts bekend is dat een rollentransporteur uitgerust kan zijn met separaat aandrijfbaar gedeeltes. Noch uit D4, noch uit een van de overige bij het verzoekschrift overgelegde stukken betrekking hebbend op zogenaamde *wisselstukken*, is bekend dat genoemde separaat aandrijfbaar gedeeltes gelegen zijn tussen de twee transportkettingen van elk paar transportkettingen. In het octrooi – en overigens ook in de oorspronkelijke ingediende aanvraag – ontbreekt echter elke aanduiding van het aan de maatregel 1k ten grondslag liggende probleem, resp. wat het technisch effect van deze maatregel is.

Dit betekent dat door een deskundige, hoewel de *maatregel 1k* als zodanig steunt op de stukken, deze niet onmiddellijk zal worden onderkend als een maatregel waartoe het octrooi in samenhang met de stand van de techniek moet worden beperkt.

Het Bureau wijst in verband hiermee op het arrest van de HR van 9 februari 1996 (zie *BIE*, nr. 10 van 16 oktober 1996, pag. 334-347) waarin met betrekking tot een beperking van de uitsluitende rechten na verlening (door gedeeltelijke nietigverklaring) is overwogen dat deze “*alleen toelaatbaar is wanneer voor de gemiddelde vakman die kennis neemt zowel van het octrooischrift als van de stand van de techniek op de voorrangdatum, voldoende duidelijk is waar de grenzen van de bescherming*”

liggen die door het octrooi, voor zover geldig, wordt geboden”, en dat daartoe vereist is dat “het gaat om een aanvulling die voor de gemiddelde vakman reeds tevoren voldoende voor de hand lag om, aan de hand van de inhoud van het octrooischrift in samenhang met de stand van de techniek op de voorrangdatum, zelfstandig tot de slotsom te komen dat het octrooi slechts verleend had behoren te worden met de in die aanvulling gelegen beperking en dat het derhalve binnen de daaruit af te leiden engere grenzen geldig was.”

Het komt het Bureau voor dat een beperking van de uitsluitende rechten van het octrooi door toevoeging van *maatregel 1k* niet voldoet aan bovengenoemde voorwaarden, omdat de aanvulling niet wordt genoemd in de volgconclusies van het octrooi of van de oorspronkelijke stukken, de beschrijving geen enkele informatie omvat op basis waarvan een aan de aanvulling ten grondslag liggend probleem geformuleerd kan worden, en de beschrijving geen indicatie geeft van het technisch effect dat met de aanvulling wordt bereikt.

Ten aanzien van de *maatregel 1m* kan naar het oordeel van het Bureau I. E. dezelfde redenering te worden gevolgd.

Het Bureau acht het dan ook niet uitgesloten dat de rechter in een procedure tot vernietiging van het beperkte octrooi zal oordelen dat de onderhavige aanvullingen (*maatregelen 1k en 1m*) niet toelaatbaar zijn.

Het Bureau zal evenwel hierna zijn visie geven op de inventiviteit van de *maatregelen 1k en 1m*, voor het geval het tot het hulpverzoek beperkte octrooi niettemin toelaatbaar worden geacht.

Tijdens de hoorzitting is namens Sangria naar het oordeel van het Bureau aannemelijk gemaakt dat toepassing van *maatregel 1k* met zich meebrengt dat zich voor elke van een rij naast elkaar gelegen opslagtransporteurs een separaat aangedreven eenheid bevindt, waardoor nauwkeurig positioneren van voorwerpen zoals pallets voor een opslagtransporteur mogelijk is zonder dat andere voorwerpen op de lifteenheid meebewegen. D4 bevat geen gegevens waardoor een deskundige op het spoor wordt gezet van een oplossing voor een positioneringsprobleem, omdat in D4 de separaat aandrijfbaar gedeeltes voor een ander doel toegepast worden, namelijk om filevorming van voorwerpen tegen te gaan. In het licht van het thans aannemelijk gemaakte aan *maatregel 1k* ten grondslag liggend probleem en het bereikte voordeel acht het Bureau *maatregel 1k* inventief.

Ten aanzien van *maatregel 1m* merkt het Bureau op dat uit D4 reeds bekend is dat in een eerste stand het bovenpart van de transportkettingen boven het niveau van het draagvlak van de eerste transportmiddelen ligt, en in een tweede stand onder dat niveau ligt. Dat in de eerste stand het bovenpart van de transportkettingen op hetzelfde niveau ligt als en aansluit op het bovenpart van de opslagtransporteurs van de stellingen is op zichzelf echter niet bekend. Door Sangria is tijdens de hoorzitting aannemelijk gemaakt dat met *maatregel 1m* wordt bereikt, dat de evenwijdige kettingen

van de tweede transportmiddelen nauw aansluiten op de kettingen van de opslagtransporteurs, hetgeen de stabiliteit van de voorwerpen tijdens het transport verhoogt en bijvoorbeeld het vastlopen van pallets voorkomt. Daarom wordt ook aan het totaal van maatregel 1m door het Bureau enige, zij het geringe, inventiviteit toegedacht.

5

In verband met conclusie 1 heeft River Hopper nog gewezen op de offerte D10 en een offerte van Compact Stelling B.V. aan Scheepvaartkantoor Oost Mahorn van 24 maart 2000 resp. 17 maart 2000 (daarvan zijn kopieën gevoegd als bijlagen BIE 2 en BIE 4 bij de brief van Sangria d.d. 27 juli 2004). Beide offertes liggen naar het oordeel van het Bureau verder van het octrooi verwijderd dan D2, nu
10 daartuit niet bekend is dat de lifteenheid voorzien is van tweede transportmiddelen voor vervoer van voorwerpen in hoofdzaak horizontaal en evenwijdig aan de langsrichting van het schip. De maatregelen 1k en 1m zijn evenmin uit deze offertes af te leiden. Ook in combinatie met D4 of met standaard verkrijgbare wisselstukken, tasten deze offertes de nieuwheid en inventiviteit van conclusie 1 niet aan.

15

Het Bureau komt tot de slotsom dat conclusie 1 van het hulpverzoek zoals het Bureau dit heeft begrepen voldoet aan de voorwaarden van nieuwheid en inventiviteit ten opzichte van de door River Hopper in het geding gebrachte inrichtingen, mits deze beperkingen in de uitsluitende rechten toelaatbaar worden geacht.

20

6.3.1.2 De volgconclusies 2-5

De conclusies 2 t/m 5 zijn afhankelijk van conclusie 1. Nu is vastgesteld dat conclusie 1 nieuw en inventief is, geldt dit ook voor het totaal van de conclusies 2 t/m 5. Voor een bespreking van de maatregelen van deze conclusies wordt verwezen naar par. 6.2.2.

25

7. Conclusie

Het advies van het Bureau luidt op grond van het vorenstaande dat de door River Hopper aangevoerde bezwaren gegrond zijn voor zover deze de inventiviteit van de geoctrooieerde inrichting betreffen, doch dat het octrooi in stand kan blijven indien de uitsluitende rechten worden beperkt tot de
30 conclusies volgens het hulpverzoek (gelezen zoals hiervoor aangegeven), op voorwaarde dat de beperkingen toelaatbaar worden geoordeeld.

Aldus gedaan op 15 oktober 2004 te Rijswijk door J.L. Driessen, A.A.M. Bexkens en B.L. van Soest.

w.g. J.L. Driessen

w.g. P.C.A. de Haas

